

Să vorbim despre Europa

Buletin informativ, editat de Asociația Presei Independente (API), în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în parteneriat cu I.S. „Poșta Moldovei” și cu S.A. „Moldpresa”, cu suportul proiectului „Consolidarea Capacităților Instituționale ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene”, finanțat de Guvernul Suediei și implementat și co-finanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția finanțatorilor.

ARGUMENT

Ziua Zero

Sorina Ștefărcă

S-a întâmplat. În mai puțin de o săptămână, Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană a fost semnat de Prim-ministrul Iurie Leancă, apoi de Președintele Nicolae Timofti, iar pe 2 iulie acesta a fost ratificat cu votul majoritar al 59 de deputați din Forul legislativ al țării. Punem punct sau... mergem înainte? Și, dacă-i adevărat că nu vrem să ne oprim din drum, în ce mod ne continuăm mișcarea spre destinația finală? Este o întrebare firească pe care și-o pune oricine atinge un țel mult-răvnit, și nu doar în politică...

Autoritățile ne asigură că știu ce și cum trebuie să facă, dar mai ales că au suficientă determinare ca să transpună angajamentele din cele aproape 1000 de pagini ale Acordului de Asociere în viața cotidiană a Moldovei. Astfel încât oamenii să nu mai dea a lehamite și neîncredere din mână atunci când aud despre instituții care trebuie să fie, prioritar, în serviciul cetățenilor, despre combaterea corupției și a sărăciei, despre crearea locurilor de muncă sau despre separarea reală a puterilor în stat și o justiție corectă.

Nu cred că e o misiune imposibilă, de vreme ce au reușit și alții. Trebuie doar ca toți cei care conduc această țară să tragă o linie simbolică până la și după istorica zi de 2 iulie 2014, și să înceapă de la zero număratoarea pentru parcursul european al Republicii Moldova. Să ne convingă nu doar în vorbe, ci și prin propriile fapte că sunt europeni și că ne aduc valorile europene. Iar fiecare acțiune să și-o treacă prin filtrul acestui mult-așteptat Acord. Pentru că Asocierea nu a fost un scop în sine - ea este undița pentru modernizare.

Și ar mai fi ceva. Pentru ca acest nou tangou moldo-european să se încheie fără prea multe piedici ori căderi pasibile de eliminare, ambii dansatori trebuie să depună efort și să planeze cu multă grijă pe ringul de dans... Și nu vor reuși această performanță fără de noi, cetățenii care să-i ajutăm. Nu e nevoie să o facem, însă, aplaudându-i la fiecare pas. Dimpotrivă, susținerea trebuie manifestată prin critică și prin propria implicare și atitudine civică.

Nu vrem corupție? Să nu dăm nici noi bani - nici polițistului, nici doctorului, nici învățătorului. Ne deranjează debandada? Nu cerem nici noi autorizații ilegale pentru construcția a tot felul de hulubării. Nu vrem să ne punem în pericol sănătatea? Să nu mai încurajăm comerțul stradal, cumpărând lapte și carne de pe care tocmai a fost zburăcit un roi de muște...

Lucrurile mari depind de decizii mari, dar și de foarte multe atitudini mici.

Mii de cetățeni au manifestat, la 2 iulie, în fața Parlamentului Republicii Moldova, în semn de susținere a ratificării Acordului de Asociere la UE. Foto: Constantin Grigoriță

UN ACORD, UN VIITOR

Republica Moldova a semnat Acordul de Asociere la Uniunea Europeană

„De azi înainte, Moldova și Uniunea Europeană sunt unite. Este o zi istorică ce are o semnificație specială și pe care aș putea-o defini printr-un singur cuvânt: viitor! Un viitor. Și nu este vorba doar de un viitor mai bun, ci de viitorul în deplinul sens al acestui cuvânt!”. Astfel și-a început Prim-ministrul Iurie Leancă discursul ce a precedat ceremonia de semnare a Acordului de Asociere a Republicii Moldova la Uniunea Europeană...

S-a întâmplat în dimineața zilei de 27 iunie, în prezența liderilor Europei unite, a celor 28 de șefi de stat și de guvern ai țărilor comunitare, dar și a Premierului georgian și a Președintelui ucrainean, care de asemenea au semnat, în numele țărilor pe care le conduc, Acorduri de Asociere cu UE.

Andreea Ștefan

Iurie Leancă: „Vom face totul pentru a moderniza Moldova”

În discursul său, o parte din care a fost rostit în limba franceză, Premierul Iurie Leancă a menționat că, de la independența sa, Republica Moldova a cunoscut sușuri și coborâșuri, speranțe spulberate și realizări remarcabile.

„Noi nu negăm realitatea. Multe probleme mai persistă și astăzi. Și nimeni nu știe mai bine decât mine care sunt provocările cărora trebuie să le facem față... Dar lucrurile se schimbă rapid, în special, în direcția cea bună. Din 2009, de la formarea unei coaliții de guvernare pro-europene, Moldova a făcut o alegere definitivă, de integrare europeană. Această alegere ne obligă, dar și ne dă putere să mergem înainte! De-a lungul acestui parcurs strategic, nu avem dreptul să facem compromisuri sau să ezităm, pentru a ne atinge obiectivul principal - cel de a deveni membru cu drepturi depline al

marii familii europene. Știm cât este de exigent acest parcurs și nu subestimăm în niciun fel dificultățile. Dar nu avem nicio îndoială referitor la determinarea noastră de a reuși. Vom face totul pentru a reforma și a moderniza Moldova.

Țara mea este supusă unor tensiuni foarte mari, ca și întreaga regiune. Astăzi, probabil, la frontierele de Est ale Uniunii Europene, valorile fondatoare ale integrării europene sunt puse la încercare. Dar tot acolo se află și cei mai înflcărați susținători ai acesteia, și ei au nevoie de sprijinul dumneavoastră. Ei merită acest lucru. De aceea, aș dori să vă mulțumesc pentru sprijinul acordat obiectivului nostru de integrare europeană, pentru cooperare și solidaritate față de țara mea”, a mai spus Prim-ministrul Iurie Leancă.

continuare în pag. 2 ▶

Iulian Groza, viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene:

„Avem șansa de a ne mișca mult mai rapid decât alte țări spre Europa”

interviu în pag. 4-5 ▶

Cu votul majoritar al 59 de deputați

Parlamentul a spus „DA!” Acordului de Asociere

Zi istorică pentru Republica Moldova! Parlamentul țării noastre a ratificat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană și aderarea la Zona de Liber Schimb cu UE. Documentul a fost votat de 59 de deputați, în timp ce patru au fost împotriva.

Din totalul de 101, la începutul ședinței au fost prezenți 93 de deputați. Toți parlamentarii din Coaliția Pro-Europeană au participat și au votat pentru ratificarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană. Opoziția comunistă nu a participat la dezbateri și a părăsit sala, înainte ca proiectul să fie supus votului.

Președintele țării, Nicolae Timofti, a declarat că astăzi a fost un moment istoric, iar acest acord este unul de importanță majoră pentru dezvoltarea relațiilor între Moldova și UE. „Cunoaștem cu toții că nu a fost ușor să ajungem în acest moment solemn și plin de semnificații.

Chișinău, 2 iulie, ședința în plen a Parlamentului

Important e că am dat dovadă de unitate și consecvență în tot acest parcurs. Cetățenii noștri și clasa politică, în majoritatea sa, au ales calea europeană. Indiferent de viziunile noastre politice, avem cu toții un singur scop - de a face din Republica Moldova o țară înfloritoare, în care oamenii

să trăiască liber și în bunăstare”, a subliniat șeful statului.

De asemenea, Nicolae Timofti a menționat că, prin ratificarea Acordului de Asociere cu UE, a fost confirmat al doilea mare succes din anul acesta al Republicii Moldova, după obținerea regimului fără de vize cu UE.

„Peste ani, istoria va consemna faptul că ați îndeplinit voința poporului, că ați făcut ceea ce trebuia să faceți. Următorul pas este să cerem și să obținem o perspectivă clară de aderare la UE. Trăiască Moldova în Uniunea Europeană!”, a declarat Nicolae Timofti.

Președintele Parlamentului, Igor Corman, a specificat că, după semnarea Acordului de Asociere, Republica Moldova este parte a economiilor puternice europene. „Producătorii noștri își vor vinde produsele într-o piață competitivă, unde corectitudinea și respectul sunt noțiuni de bază, iar câștigurile sunt pe măsura performanțelor reale, unde afacerea lor nu depinde de influențe politice”, a menționat Corman.

Imediat după ratificarea Acordului, evenimentul a fost salutat de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (MAEIE), care a felicitat toți cetățenii moldoveni cu acest prilej. Totodată, MAEIE urmează să notifice Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene despre încheierea procedurilor interne de ratificare a Acordului, pentru a asigura aplicarea provizorie a acestuia de către ambele părți, începând cu toamna anului curent.

Negocierile pe marginea Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova au fost inițiate în ianuarie 2010 și au fost încheiate în iulie 2013, iar cele privind crearea Zonei de Liber Schimb au fost lansate în ianuarie 2012 și au fost finalizate în iunie 2013. Textul Acordului a fost parafat la Summitul Parteneriatului Estic de la Vilnius, la 29 noiembrie 2013.

Victoria Vlad

Un Acord, un Viitor

▶ urmare din pag. 1

„Este cea mai clară și grăitoare imagine a vieții pe care ne-o dorim”

„Pentru Moldova, Europa este cea mai clară și grăitoare imagine a vieții pe care ne-o dorim și pe care o vom avea - o viață mai bună, o viață demnă și o viață trăită în pace! Pentru aceasta, va trebui să muncim din greu. Dar cred cu tărie că vom merge înainte. Și asta, deoarece integrarea europeană ne va face mai puternici!”, a subliniat în discursul său Prim-ministrul Iurie Leancă.

Totodată, el a ținut să adreseze un mesaj special „moldovenilor de acasă, dar și celor stabiliți în afara țării, care azi ne susțin arborând drapelul Moldovei și cel european în zeci de orașe din toată lumea”. „Dragi concetățeni, ziua de 27 iunie 2014 este una istorică! Dar, în scrutinul parlamentar din toamnă, va

trebui să confirmăm că, într-adevăr, am ales viitorul și că ne-am rupt de trecut! Va fi un vot determinat, care va cimenta cursul european al țării și perspectiva de aderare la Uniunea Europeană. Atunci când, la 29 noiembrie 2013, parafam la Vilnius Acordul de Asociere, vă spuneam că am asigurat drumul nostru spre UE! Astăzi, vă promit că vom merge până la capăt pe acest drum și că vom reveni acasă, în Europa!”, a spus în final Iurie Leancă.

Întrebat, imediat după semnarea, ce semnifică în termeni practici Acordul de Asociere pentru Republica Moldova, Iurie Leancă a menționat că, înainte de toate, este vorba de instituții care vor funcționa și mai puternic, după modelul european, de o economie ce va putea să se integreze și mai bine cu cea europeană, acces la o piață de peste 500 de milioane de consumatori cu capacitate ridicată de cumpărare și investiții în economia țării noastre.

Opinia experților

Cum să facem integrarea europeană a Republicii Moldova ireversibilă?

Asociația pentru Politică Externă a publicat, în ajunul semnării Acordului de Asociere, studiul intitulat „Este integrarea europeană a Republicii Moldova ireversibilă?”. Autorii - Victor Chirilă, Victoria Bucătaru și Lina Grâu - au făcut o radiografie a evenimentelor și fenomenelor care, în ultimii ani, au influențat procesul de integrare europeană a țării noastre, iar în final au făcut o serie de concluzii și recomandări pentru etapa următoare.

Potrivit autorilor, Acordul de Asociere cu UE va pune Moldova pe traiectoria integrării economice cu Europa care, volens-nolens, va pregăti terenul pentru îndeplinirea criteriilor obligatorii pentru obținerea statutului de țară candidată la UE. „Întrebarea este dacă țara noastră este capabilă să valorifice această unică șansă de afirmare ca stat european cu o democrație sustenabilă, cu instituții funcționale și cu o economie de piață competitivă...”

Pentru a răspunde, autorii aduc exemplul Dialogului privind liberalizarea vizelor care, „deși a durat mai mult decât s-a crezut inițial, a demonstrat că Moldova își poate respecta angajamentele, poate să inițieze și să realizeze reforme dificile, să-și mobilizeze resursele interne”. Totodată, ei admit că punerea în aplicare a Acordului de Asociere, împreună

cu crearea Zonei de Liber Schimb, va fi un proces mai complicat decât vizele: „De această dată, nu avem un scop clar definit în termenii aderării țării noastre la UE, iar beneficiile Acordului de Asociere nu vor fi iminente pentru majoritatea societății în primii ani. Drept urmare, mobilizarea clasei politice și a societății va fi extrem de greu de realizat...”

Ce ar trebui să se întreprindă în aceste condiții? Iată ce sugerează experții APE:

- 1 Mobilizarea societății în susținerea Acordului de Asociere cu UE prin lansarea unei largi mișcări sociale de solidarizare, ce ar cuprinde actori relevanți ai societății, de la reprezentanți ai cercurilor academice până la bancheri sau personalități ale vieții culturale;
- 2 Semnarea unei Declarații prin care reprezentanții partidelor politice parlamentare, ai Guvernului, ai cercurilor academice, ai comunității de afaceri, ai societății civile vor exprima susținerea lor pentru orientarea europeană fermă a Republicii Moldova;
- 3 Adoptarea proiectului de lege pentru modificarea Codului Audiovizualului pentru a asigura transparența proprietății mass-media, cu adoptarea ulterioară a noului Cod;
- 4 Adoptarea proiectului de lege pentru modificarea Legii achizițiilor publice, care să stabilească obligații de asigurare a transparenței achizițiilor publice din sectorul presei;

- 5 Condiționarea, de către UE, a asistenței sale economice cu înregistrarea unor progrese substanțiale în investigarea cazurilor de corupție la nivel înalt și condamnarea vinovaților;
- 6 Accelerarea reformei Ministerului Afacerilor Interne prin reafirmarea de către Coaliția Pro-Europeană a sprijinului său univoc pentru reformele inițiate;
- 7 Identificarea și inițierea unor noi forme de dialog cu minoritățile naționale pentru a evita înstrăinarea lor de procesele de reforme ce au loc în contextul agendei de euro-integrare;
- 8 Reconfirmarea sprijinului politic, de către toate partidele parlamentare, pentru principiile reglementării politice stipulate de *Legea nr. 173 din 22 iulie 2005 cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităților din stânga Nistrului*;
- 9 Elaborarea unei Strategii de reintegrare a țării ce ar ghida toate instituțiile statului și societatea în aplicarea prevederilor sale;
- 10 Reevaluarea amenințărilor și riscurilor la adresa securității naționale în contextul evenimentelor din Ucraina și al amenințărilor Rusiei la adresa Republicii Moldova;
- 11 Intensificarea dialogului și a cooperării în domeniul asigurării securității regionale cu statele vecine Ucraina și România;
- 12 Studierea experienței statelor membre ale UE, Finlandei, Austriei și Suediei de asigurare a securității naționale, valorificând principiul neutralității și non-alinierii active.

State membre UE

Ilustrație: BBC

Astăzi, asigurăm fundamentul necesar pentru modernizarea țării noastre

Discursul Prim-ministrului Iurie Leancă în cadrul ședinței plenare a Parlamentului pentru ratificarea Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană

Stimate Doamnă Președinte al Republicii Moldova,

Stimate Doamnă Președinte al Parlamentului,

Stimați membri ai forului legislativ,

Asocierea Moldovei la Uniunea Europeană s-a produs! În istoria tânărului nostru stat, acesta este un punct serios de cotitură - poate, cel mai important de la declararea Independenței încoace. Și mă bucur că mi-a revenit șansa istorică de a prezenta, stimați membri ai Parlamentului, spre ratificare Acordul de Asociere al Republicii Moldova la Uniunea Europeană!

Acest Acord este produsul unor negocieri minuțioase și intense - și profit de prilej pentru a le mulțumi tuturor celor care, timp de patru ani, au muncit pentru ca ziua de 27 iunie 2014 să devină realitate - colegilor din ministere, din autoritățile publice locale și centrale, societății civile, jurnaliștilor care au reflectat consecvent acest proces și partenerilor externi. Țin să mulțumesc Președintelui Republicii Moldova, deputaților care au promovat agenda europeană, liderilor și partenerilor din Coaliția Pro-Europeană.

Dar, mai ales, îi mulțumesc întregii societății moldovenești! Astăzi, suntem în drept să celebrăm și să ne felicităm reciproc pentru această realizare. Fiindcă integrarea europeană - și doar integrarea europeană - ne va asigura un viitor stabil și prosper.

Stimați membri ai Parlamentului,

Acordul de Asociere este un document ambițios, care ne oferă asociere politică și integrare economică, și care aduce procesul de integrare europeană a țării noastre la un nivel net superior și fără de precedent. Este o veritabilă agendă de reformare, bazată pe un program amplu de armonizare a legislației țării noastre cu normele Uniunii, devenind astfel fundamentul necesar pentru modernizarea țării noastre.

Este un Acord care, prioritar, se concentrează pe susținerea reformelor-cheie și pe dezvoltarea și creșterea economică, precum și pe cooperarea în circa 25 de sectoare - energia, transportul, mediul, industria sau educația sunt doar câteva dintre ele.

Prin realizarea prevederilor acestui document, vom prelua gradual legislația europeană.

Foto: gov.md

Foto: Constantin Grigoriță

Astfel, în drumul nostru spre UE, Acordul nu semnifică finalul, ci, dimpotrivă, un nou început. Moldova a pierdut mult prea mult timp, încât să-și permită luxul de a-l pierde în continuare. Odată cu ratificarea de astăzi a Acordului de Asociere, procesul de integrare europeană va căpăta o dinamică și mai mare, și mai consistentă. Țara noastră se va integra în piața unică a Europei - cea mai mare putere economică a lumii. Odată cu aceasta, Moldova va deveni mai atractivă pentru investitori. Iar investițiile generează locuri de muncă și bunăstare.

Toate prevederile Acordului corespund pe deplin înțelegerilor pe care le avem cu țările din CSI, inclusiv referitor la libertatea comerțului și a circulației. Nimic în acest document nu aduce atingere statutului nostru constituțional de neutralitate. Mai mult! Devenim, astfel, mai previzibili, mai stabili și mai prosperi, creând pentru aceasta premise pentru relații mult mai strânse atât în Est, cât și în Vest.

Ce înseamnă Europa în această parte a lumii? Ca și în celelalte

28 de țări membre ale Uniunii, Europa înseamnă reguli egale pentru toți; instituții care să servească binele tuturor; o piață funcțională care să asigure dezvoltarea fiecăruia, nu doar a unor monopolisti. Alături de acestea, în prim-plan sunt combaterea corupției, consolidarea justiției și a democrației. Acesta este proiectul nostru pentru Moldova. Și acum, vă întreb: cine în Moldova are vreo obiecție contra acestei cauze?!

Onorată asistență,

Pentru a ne atinge toate aceste obiective, Uniunea Europeană ne oferă o foaie de parcurs, ne oferă instrumente și suport financiar. Da, aceasta e modalitatea Europei de a ne încuraja să facem reformele și schimbările de care noi, noi în primul rând, avem nevoie. Dar este limpede că trebuie să accelerăm ritmul reformelor, dacă dorim ca integrarea europeană să capete substanță și să schimbe în bine viața oamenilor. Europa trebuie construită la noi acasă, prin rezolvarea problemelor pe care le au încă mulți cetățeni de ai noștri.

Integrarea europeană va deveni o realitate și va însemna un viitor mai bun, în pace și demnitate, dacă vom munci în continuare asiduu. Doar astfel vom lăsa îndărăt stagnarea, vom scăpa de corupție și vom cunoaște o dezvoltare cum nu am mai avut în ultimele două decenii. Și când spun aceasta, mă întorc involuntar în timp. Acum 23 de ani, Moldova împărțea aceleași probleme, dar și același nivel scăzut de trai cu Polonia, România și Slovacia, sau cu Țările Baltice. Aveam același punct de pornire... Astăzi, standardele de viață din aceste țări sunt de câteva ori mai înalte decât la noi. Ce face diferența?! E logic să ne punem această întrebare. Oamenii noștri nu sunt mai puțin capabili și, la sigur, nu sunt mai puțin inteligenți.

Diferența este la vedere: integrarea europeană - cea care, axiomatic, a fost cel mai puternic instrument de modernizare a țărilor din Europa Centrală și de Est! Și este un argument solid ca să mergem determinați înainte. Căci - după cum zicea părintele fondator al Uniunii Europene, Jean Monnet - nu este important

să fii optimist, și nici pesimist - important e să fii determinat!

Dragi colegi,

Ca și ceilalți europeni, noi ne dorim libertate și bunăstare, și vedem în Europa un spațiu al solidarității între națiuni, și nu al dominației unui stat asupra celorlalte.

Partenerii europeni au confirmat că Acordul de Asociere nu este ultima etapă în relațiile noastre. Prin urmare, vom cimentă parcursul european al Republicii Moldova prin depunerea cererii de aderare. Aderarea ca membru cu drepturi depline la Uniunea Europeană este punctul final al parcursului nostru european!

Suntem conștienți că nu va fi deloc simplu să obținem acest statut. Pentru ca Republica Moldova să devină candidată la aderare, va trebui să finalizăm procesul de transformare a societății. Dar tocmai schimbările care să aducă un nou chip și o nouă consistență pentru țara noastră este ceea ce își propune guvernarea pro-europeană. De fapt, suntem deja în proces de a accede la Uniunea Europeană. Odată cu aplicarea Acordului de Asociere și instituirea Zonei de Liber Schimb, vom fi integrați din punct de vedere economic în piața europeană. Și asta înseamnă că ușa Uniunii Europene este deschisă pentru Moldova!

Onorată asistență,

Aș vrea să adresez un mesaj de încurajare și cetățenilor Republicii Moldova, fie că sunt acasă sau peste hotare. Acest Acord este un bilet pentru viitor, dar de noi toți depinde dacă și cât de repede acest viitor va deveni realitate. Și chiar dacă încă nu am dus la bun sfârșit tot ceea ce ne-am propus, astăzi, prin această asociere la Uniunea Europeană, am îndeplinit un angajament istoric. Pentru că integrarea europeană este un scop mai mare decât noi toți, iar viitorul nostru european este mai mare decât ambițiile fiecăruia dintre noi în parte.

Dragi concetățeni,

Astăzi, nu vă cer să mă sprijiniți pe mine, un partid anume sau coaliția de guvernare. Îndemnul meu este - sprijiniți integrarea europeană! Faceți-o pentru țara noastră, pentru Moldova, pentru viitorul nostru și pentru viitorul copiilor noștri.

Din păcate, în aceste zile, suntem martorii unei campanii agresive și, aș numi-o eu, primitive împotriva parcursului de integrare europeană. Știu că mulți dintre concetățenii noștri sunt îngrijorați de schimbările pe care le va aduce apropierea Moldovei de Europa. Mesajul meu este unul foarte clar: nu vă temeți!

continuare în pag. 5 ▶

Iulian Groza, viceministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene:

„Avem șansa de a ne mișca mult mai rapid decât alte țări spre Europa”

— Domnule Groza, câtă șampanie s-a băut la Ministerul de Externe la 27 iunie, atunci când a fost semnat Acordul de Asociere a Republicii Moldova la UE?

— De fapt, în acea zi, am lucrat ca de obicei. Doar că atmosfera a fost puțin mai festivă... Ne-am bucurat să ne vedem rezultatul muncii de peste patru ani de zile. Și ne-am bucurat pentru acest nou statut al Republicii Moldova care, odată cu semnarea Acordului de Asociere, ne ancorează ireversibil în procesul plenar de integrare europeană, transformând parteneriatul pe care l-am avut până acum cu UE în asociere politică și economică. Dar cel mai important pentru noi toți e faptul că Acordul ne creează premisele necesare pentru integrarea economică.

Din momentul în care vom începe să aplicăm Acordul de Asociere, începând cu toamna acestui an, Moldova se va simți parte a clubului economic european, iar aceasta comportă efecte practice, nu doar simbolice. Înainte de toate, nu vom mai fi singuri în fața provocărilor, iar Europa ne va ajuta să ne modernizăm.

„Nivelul de trai reprezintă rezultatul unor schimbări structurale în lanț și aceasta este miza noastră”

— Pentru cei care pricep puțin în economie și afaceri, este evident că această integrare nu se va produce fără un efort din ambele părți. Dar există și multă lume care speră într-o schimbare imediată a nivelului de trai. Sau nu speră...

— Nivelul de trai, nicăieri și niciodată, nu se îmbunătățește peste noapte. De cele mai multe ori, el reprezintă rezultatul unor schimbări structurale în lanț, și aceasta este și miza noastră. Acordul de Asociere este un instrument sau, dacă vreți, o locomotivă pentru a continua și a aprofunda reformele instituționale, pentru a crea condiții benefice pentru investitorii străini. Aceștia nu vor veni însă în Moldova fără a avea încredere în justiția noastră, în instituțiile abilitate să prevină și să combată corupția. Abia odată înfăptuite aceste schimbări vom constata o îmbunătățire a mediului economic, respectiv a nivelului de trai.

În ultimii ani, am beneficiat de o asistență financiară esențială din partea UE. Dar toate aceste

Foto: europalibera.org

granturi și asistență tehnică ne-au fost oferite pentru ca, într-un final, să putem asigura condiții propice pentru atragerea investițiilor. Asistența financiară ne ajută pe termen scurt să ne consolidăm instituțiile, dar pe termen mediu și lung investițiile sunt vitale - pentru modernizarea liniilor de producție, pentru a exporta mai mult, pentru a majora numărul locurilor de muncă.

Apropo, la acest capitol s-ar cere o discuție aparte... Nu o dată mi s-a întâmplat să aud de la investitori că se confruntă cu un deficit mare de cadre calificate, în special, în sectoarele de producere. De aceea, abordarea noastră în relația cu UE este una cuprinzătoare și vizează inclusiv domeniul educației vocaționale. A și fost semnat un acord privind oferirea a 30 de milioane de euro în acest scop. Efectul acestei abordări va reflecta nu doar în numărul de angajați în câmpul muncii, care trebuie să crească, dar și în salariile acestora, și în bugetul țării.

— Ați pomenit de caracterul ireversibil al parcursului european al țării, odată cu semnarea Acordului. Anterior, acest fapt a fost menționat și de

Premierul Iurie Leancă, și de ministra Natalia Gherman. În același timp, chiar la ședința de ratificare a Acordului, opoziția parlamentară a declarat că va denunța documentul imediat cum va veni la putere... Este un plan realist?

— Libertatea de expresie este, într-adevăr, una dintre realizările cele mai vizibile din ultimii ani și mă bucur că de acest drept se bucură nestingherit toți, inclusiv partidele din Opoziție. Dar, ca să-și țină promisiunea, ele trebuie să câștige alegerile, iar ca să câștige trebuie să fie susținute de oameni. Și eu mă îndoiesc că vor reuși, pentru că nu am auzit de la acestea decât falsuri și sperietori despre fiorosul balaur european - nici un argument serios și constructiv.

Bineînțeles că, la modul ipotetic, revizuirea Acordului este posibilă. Există și o clauză care spune că, după trei ani de implementare a documentelor, părțile pot revizui conținutul acestui document. Despre trei ani, ca primă etapă, se vorbește și în Agenda de Asociere aprobată în cadrul Consiliului de Cooperare Moldova - UE, și în Planul Național de implementare a Acordului de

Asociere. După trei ani vom face o evaluare și vom decide: poate să revizuiem conținutul. Dar poate să avansăm mai mult, aspirând la statul de țară candidată pentru integrare. Cert este că istoria a arătat foarte clar care e modelul ce poate asigura modernizarea durabilă, inclusiv a Moldovei. Procesele integraționiste cu Estul rămân atractive pentru doar câteva state, dar până și Belarus și Kazahstan pun, de multe ori, la îndoială anumite inițiative lansate în cadrul acestui format al Uniunii Vamale. Sunt, în continuare, convins că cetățenii vor ști să facă o alegere dreaptă. Iar în ceea ce ne privește, vom continua activitatea de informare corectă și obiectivă.

— Putem vorbi despre un Acord de Asociere exclusiv pentru Republica Moldova ori am semnat același document ca și Georgia și Ucraina?

— Și da, și nu. Ca principii generale de interacțiune cu Uniunea Europeană putem spune că sunt asemănătoare. În rest, prevederile concrete din cele trei Acorduri de Asociere au fost negociate individual, în raport cu realitățile din fiecare țară în parte. Spre exemplu, Republica Moldova nu are industria Ucrainei. De aceea, în cazul nostru accentul s-a pus pe agricultură și pe industria agroalimentară. Mai curând, avem tangențe cu Georgia - suntem comparabili și ca teritoriu, și ca populație, și în materie de conflicte interne cu care ne confruntăm. Până și embargourile ce ne-au fost impuse sunt asemănătoare și... contra-productive. Dar, aceeași Georgia a demonstrat că se poate avansa în pofida dificultăților.

— De ce un acord, în mare parte, tehnic a generat atâtea mituri?

— Probabil pentru că, fiind absorbiți de munca asupra Acordului, am acordat o atenție mai mică necesității de a comunica ceea ce facem și ce negociem. Am crezut că beneficiile lui vor fi de la sine înțelese și percepute, dar nu a fost chiar așa. În plus, și-a spus cuvântul și propaganda antieuropeană. Dar, se spune că ceea ce nu ne distruge ne face mai puternici. Și pe noi toate aceste intoxicații ne-au ajutat să ne mobilizăm, să ne consolidăm mesajele și chiar să batem pe la ușile oamenilor pentru a le spune adevărul despre integrarea europeană a țării.

Iar adevărul vorbește despre un sprijin fără de precedent, pe care comunitatea europeană ni l-a oferit de-a lungul timpului. Adevărul mai vorbește despre companii străine care vin aici și deschid aici linii de producere. Or, aceasta se înscrie în logica normală a apropierei noastre de standardele Uniunii Europene.

„Pentru a scăpa de corupție, trebuie să ne autobicuim”

— Hidra corupției este un mit sau o realitate? Și o putem decapita de sine stătător, fără bicioși monitorizării și chiar penalizării externe?

— Un bici nu strică, din când în când, dar cred totuși că mai degrabă avem nevoie să ne autobicuim. Pentru că schimbările făcute doar din frică nu sunt eficiente și nici durabile. Personal, cred că este nevoie de o acțiune cu dublu sens: pe de o parte, eforturile sistemului de a se reforma, de a se debarasa de practicile ce nu sunt conforme cu rigorile europene în domeniul - și, bineînțeles, de angajații din sistem care promovează respectivele practici; pe de altă parte, presiunea mare și continuă a societății civile, a fiecărui cetățean, care să transforme cu adevărat actul corupției într-un delict nu doar penal, ci și moral, condamnat de fiecare.

Altminteri... Uniunea Europeană nu și-a propus să se asocieze cu Republica Moldova pentru a ne sancționa. Există un parteneriat, există obligații și drepturi de ambele părți. Și nu e vorba de faptul că, dacă nu ne ținem de cuvânt, suntem dați afară din club ori va fi revizuit suportul financiar de care beneficiem. Dar ar fi și neserios, și lipsit de bun-simț să ne lăsăm pe tânjeală în situația în care, oricum am da-o, noi suntem cei care profităm prioritar de această asociere.

Dialogul nostru cu Federația Rusă întotdeauna a fost structurat pe un palier deschis și pragmatic. Discuțiile care există la nivelul ministerial sau guvernamental indică foarte clar faptul că Federația Rusă respectă opțiunea suverană a Republicii Moldova de a-și alege modul de dezvoltare și de modernizare, care este integrarea europeană.

„Instituirea Zonei de Liber Schimb este, înainte de toate, un instrument prin care e susținută dezvoltarea economică a Moldovei”

— Pe final, aș vrea să ne oprim asupra celor șapte argumente pe care grupul parlamentar al comuniștilor le-au adunat într-o scrisoare adresată dlui Jose Manuel Barroso, președintele Comisiei Europene. Sunt șapte capete de acuzare aduse Acordului de Asociere care, spun ei, „a fost negociat în mod netransparent” și care „a divizat societatea moldovenească”...

— Pe care, de facto, tot ei au divizat-o, prin neadevărurile promovate cu bună-știință. Dar haideți să le luăm pe rând și să vedem cine și unde trișează.

1. Unificarea într-un singur document a politicului și economicului nu fac imposibilă realizarea acestora unul independent de altul pentru că nici nu se pune astfel problema. Pentru că ele nu se exclud reciproc. Acordul de Asociere este un document unic și cuprinzător, a cărui valoare adăugată este adusă de componenta economică (titlul 5).
2. Acuzăția precum că angajamentul de a acționa în conformitate cu politicile UE în domeniile securității și apărării contravine statului constituțional de neutralitate a țării nu au fundament juridic. Ca să se convingă, legislatorii comuniști trebuie să consulte mai atent actele în vigoare - de exemplu, Legea cu privire la participarea la operațiuni de menținere a păcii (OMP) din anul 2000, care nu interzice participarea reprezentanților țării noastre la operațiuni militare cu mandatul ONU sau OSCE (iar OMP deseori pot fi calificate ca operațiuni militare). Caracterul general militar al operațiunii nu înseamnă automat că vine în contradicție

Trăim în secolul XXI, care este unul al globalizării și pentru o țară ca Moldova este crucial să putem fi atractivi pentru investiții din afara Republicii Moldova. Integrarea europeană ne oferă această posibilitate. Și nu contează de unde vin investițiile - din Est sau din Vest. Contează să fie previzibili și să avem reguli care funcționează egal.

cu principiul neutralității clasice. Multe state neutre participă la operațiuni militare internaționale de menținere a păcii.

3. În ceea ce privește mecanismele de apărare a intereselor uneia dintre părți pe teritoriul alteia, care chipurile nu sunt limitate cu nimic și nu țin cont de drepturile suverane ale țării noastre, nu am decât să spun că în Acordul de Asociere este stipulat întreg cadrul de cooperare.
4. Legislativul nu este exclus din procesul de punere în aplicare a Acordului, fiindcă există dimensiunea parlamentară de cooperare. Cât privește crearea unor organe supranaționale, nu am decât să subliniez că, de fapt, e vorba de schimbarea denumirii unor structuri existente. Bunăoară, Comitetul de Cooperare va deveni Comitetul de Asociere.
5. Afirmăția despre Zona de Liber Schimb ce oferă beneficii unilaterale UE sper că este făcută din ignoranță. Voi repeta încă odată că, din punct de vedere economic, Acordul de Asociere este mai avantajos pentru Moldova, decât pentru Europa. UE are 28 de țări, o populație de peste 500 de milioane de oameni, al căror venit mediu anual este de circa 39.000 dolari. Unele taxe de import din partea Moldovei vor fi diminuate, dar cele mai sensibile sectoare (carnea de pasăre, de porc etc.) vor fi protejate. Pentru acestea, negocierii noastre au obținut o perioadă de tranziție de la trei până la zece ani. Astfel, producătorii vor avea suficient timp pentru a se adapta la noile condiții tehnologice și concurențiale. De asemenea, Moldova a negociat mecanisme de protecție, în caz de importuri foarte ridicate ce ar amenința un sector economic - o premieră într-un acord de acest gen - și o clauză de salvagardare ce prevede reintroducerea taxelor vamale pe o perioadă limitată pentru importuri sensibile. Acest fapt dovedește că, pentru UE, instituirea Zonei de Liber Schimb este, înainte de toate, un instrument prin care să susțină dezvoltarea economică a Moldovei.
6. Referitor la Transnistria, cred cu fermitate că, grație integrării pe piața de peste 500 de milioane de consumatori a UE și grație modernizării pe care o va cunoaște, Republica Moldova va deveni și mai atractivă pentru malul stâng, iar aceasta va contribui la reunificarea țării.
7. În definitiv, asigurarea drepturilor sociale depinde direct de economie. Și cum să ne dezvoltăm economia fără integrare europeană?!

— Vă mulțumim pentru interviu.

Andreea Ștefan

Foto: Constantin Grigoriță

Astăzi, asigurăm fundamentul necesar pentru modernizarea țării noastre

► urmare din pag. 3

Mai ales că o bună parte a conaționaliilor noștri, trăind și muncind în Europa, se simt pe deplin și cetățeni europeni.

Și sunt conștienți că, dacă va veni întreba rudele stabilite în țările Uniunii Europene despre calea pe care trebuie să o aleagă țara lor de acasă, fiecare va va spune că modelul european este deopotrivă un garant al bunăstării, al stabilității și al păcii.

Știu că va trebui să facem față multor provocări în drumul nostru spre Europa. Nu frica, însă, trebuie să ne însoțească în acest drum, ci încrederea într-un viitor mai bun. Noi suntem pregătiți și, mai ales, suntem determinați să avansăm. Și asta, pentru că integrarea europeană, cu certitudine, ne va face mai puternici.

- Ne va consolida suveranitatea țării, acceptând Moldova în calitate de membru liber, egal și prosper al familiei europene;
- Ne va consolida ca societate - și o va face nu prin uniformizare, ci prin fortificarea drepturilor tuturor - fie că vorbim româna sau rusa, fie că suntem găgăuzi, ucraineni sau bulgari;
- Ne va ajuta să ne integrăm cultural, și astfel să păstrăm tradițiile;
- Ne va întări democrația, ajutându-ne să stăpînim corupția și să edificăm instituții care să servească întru binele tuturor, nu doar al unora;
- Ne va întări economia, aducând investiții, locuri de muncă și șanse de dezvoltare pentru toți, așa precum a făcut-o peste tot în Europa.

Stimați colegi,

Precum am mai spus, integrarea europeană este o ofertă pentru toți cetățenii Republicii Moldova. Drept care, ne-am dorit din start ca toate localitățile țării, inclusiv autonomia găgăuză, precum și raioanele din est, să beneficieze din plin de toate avantajele Acordului de Asociere, creând astfel premisele unui spațiu economic unic, la noi în țară. Le-am oferit liderilor de la Tiraspol posibilitatea să participe la negocierile cu Uniunea Europeană.

Bruxelles, 27 iunie 2014. Foto: gov.md

Am ținut cont de interesele regiunii în procesul de negocieri. Suntem gata să le punem la dispoziție orice informație referitoare la aplicarea Acordului de Asociere.

Mai mult, am ajuns cu Uniunea Europeană la un acord, prin care actualul regim de comerț cu malul stâng al Nistrului să fie prelungit până la finele anului 2015. Am obținut o asemenea derogare pentru a avea suficient timp ca să găsim o soluție viabilă pentru ca prevederile Acordului de Asociere să fie aplicate și în regiunea transnistreană a țării noastre. Căci - mai presus de toate avantajele politice pe care le-am urmărit - am pus, mereu, starea de bine a cetățenilor noștri de peste Nistru în față.

Onorată asistență,

Noi, în Moldova, ținem la tradițiile noastre și nutrim speranțe pentru un viitor mai bun. În numele acestui viitor suntem hotărâți să ne integrăm în familia europeană. Și chiar dacă oponenții noștri operează cu minciuni și sperie populația în cel mai perfid mod, rezistența lor față de integrarea europeană va păli, odată și-odată.

Așa cum a pălit pentru grupul de socialiști care s-au bucurat de eliminarea vizelor europene și au mers la Bruxelles chiar în ziua semnării Acordului de Asociere, drept pretext formal servindu-le intenția de a protesta față de acest eveniment. Și este nimic altceva decât o mostră clasică de

ipocrizie - să te declari antieuropean, dar să profiți de avantajele aduse de integrarea noastră în Uniunea Europeană.

În fine, Opoziția și-a făcut alegerea - împotriva Europei, împotriva ființei noastre, a limbii, tradițiilor și culturii care sunt, eminentamente, europene! Dar nu are decât! Istoria ne demonstrează că, în cele din urmă, oamenii sunt cei care decid, cu adevărat, cum să arate viitorul țării noastre! Oamenii vor decide și viitorul Republicii Moldova.

Cât privește Opoziția, abia aștept să văd ce proiecție aveți pentru Moldova de mâine, deoarece tot ce am auzit până acum au fost doar lipsa unor idei și strategii.

Stimați membri ai Parlamentului!

Astăzi, aici, îmi exprim a câta oară convingerea că Moldova nu are un alt parcurs de modernizare, decât integrarea europeană. Orice altă cale înseamnă revenirea la izolarea și stagnarea din trecut. Iar Acordul de Asociere este, dacă doriți, și viitorul program de guvernare a țării - pentru ca să trăim cu toții mai bine. Mult mai bine!

Așadar, haideți să asigurăm astăzi viitorul european al Moldovei!

Să o facem în această ședință istorică a Parlamentului, în care vă solicit respectuos ratificarea Acordului de Asociere a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Vă mulțumesc.

Europa din preajma noastră

„Reformele ne-au costat, dar ne-au ajutat să avem o economie puternică“

În luna iunie, câștigând un concurs organizat de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și PNUD Moldova, am ajuns pentru prima dată în una din Țările Baltice. În Letonia, am încercat să aflăm cum s-a transformat agricultura ei până la aderarea la Uniunea Europeană și cum arată ea astăzi, după zece ani de când e membră UE. Concluzia generală este că problemele producătorilor agricoli au fost - și mai sunt pe alocuri - aceleași ca și în Moldova, numai că integrarea europeană a grăbit mult transformarea și modernizarea sectorului. Fermierii muncesc la fel de mult ca la noi, doar că tractoarele și tehnologiile moderne au înlocuit mai toate uneltele manuale de lucru. Și, în definitiv, unii vorbesc deschis, iar alții recunosc mai greu că cei care muncesc cu cap câștigă bine din agricultură.

Unul dintre interlocutorii mei a fost Māris Sprindžuks, expert în politici publice, fost viceministru al Agriculturii din Letonia și fost șef al cancelariei premierului din această țară. El mi-a explicat pe îndelete ce reforme a făcut Riga în drumul ei spre UE, mai ales în domeniul agriculturii și al descentralizării. În ultimii ani, Māris vine des în Moldova, încercând să ajute țara noastră cu expertiză și sfaturi. Așadar, cum vede un leton Moldova și problemele noastre? Aflăm de la persoana I.

Valentina Basiul

Țările noastre sunt de pe același raft

Țările noastre sunt de pe același raft: am fost împreună în Uniunea Sovietică și avem sisteme aproape identice - fie că e vorba de siguranța alimentelor, de comercializarea lor sau de problemele domeniilor veterinar și fitosanitar. Este adevărat că noi ne-am făcut această temă acum 10-15 ani. Ca niște elevi eminenți, ne-am străduit să aderăm cât mai repede la UE. Eram într-un soi de întrecere cu colegii din alte țări, pentru că am înțeles că nu toți cei din Europa doreau extinderea. Și am făcut totul pentru a prinde primul tren... Cu o asemenea motivare am lucrat foarte repede, dar asta, totuși, a însemnat nouă-zece ani din momentul semnării Acordului de Asocierie, în 1995.

Moldova merge ceva mai în urma noastră, dar constatăm că este foarte hotărâtă să se miște rapid înainte. Și dacă am face o comparație cu Ucraina, progresul este vizibil. Acum, în procesul de transformare, pentru a vă pregăti structurile administrative, legislația și economia de standardele comerțului mondial și ale Uniunii Europene, și pentru ca Moldova să poată exporta pe piața comunitară, trebuie să fie armonizate normele de calitate și sistemele de control. Tocmai de aceea

există proiecte de genul celui care, de o jumătate de an, se desfășoară la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Finanțate, de regulă, de către UE sau de Banca Mondială, scopul lor e ca Moldova să atingă un anumit nivel de calitate în domeniul agroalimentar. Iar noi le oferim colegilor moldoveni expertiza și experiența acumulată de Letonia în acest sens.

E nevoie de întărit autonomia financiară a localităților

Sistemul administrativ din Moldova - central, local și la nivel de raioane - încă nu s-a reformat definitiv. În Moldova trebuie întărită autonomia financiară a autorităților locale - a celor 900 de primării, care sunt foarte slabe și dependente de centru -, astfel încât mai mulți bani din impozitele locale, cele pe proprietate și pe venit, sau o parte din plățile pentru serviciile comunale să meargă pentru necesitățile locale, educație, drumuri etc. Sistemul vechi nu mai este deloc viabil. Și noi, în Letonia, ne-am chinat cu reforma administrativă. Nu pot să spun că ea este ideală. Însă principalul e să începi și să mergi într-o anumită direcție. Moldova are șansa de a face această reformă ieftin și repede, cu ajutorul noilor tehnologii.

Ferma din satul Lestene, construită acum doi ani din fonduri europene și cu ajutorul consultanților letoni, este considerată una dintre cele mai moderne din Țările Baltice

Nu e nevoie de multe centre regionale - este de ajuns un algoritm corect, care să centralizeze aceste servicii de la nivel local.

Am greșit, crezând că ne vom îmbogăți fără să muncim

Dintre greșeli, voi menționa faptul că, după 2004, ne-am obișnuit cu banii europeni și am crezut că totul se va schimba automat, că ne vom îmbogăți fără să facem eforturi și să muncim. Și s-a creat acest boom imobiliar, și s-a înfierbântat economia, oameni au împrumutat foarte mult de la bănci... De asemenea, n-am reușit să creăm structuri funcționale, capabile să reziste capitalismului, iar în 2008-2009 a venit criza. Am ieșit din ea, din fericire, dar există răni nevindecate, mulți oameni au plecat peste hotare...

Māris Sprindžuks a lucrat din 1994 până în 2002 în administrația publică centrală. A fost deputat, secretar parlamentar la Ministerul Agriculturii (echivalentul funcției de viceministru), vicepreședinte al Biroului de integrare europeană și șeful Cancelariei premierului leton. Este fondatorul „Corporate & Public Management Consulting Group”, companie ce reunește consultanți din Letonia, România și Bulgaria.

Ce ar schimba în Moldova...

Letonia a fost la nivelul Moldovei acum 15-20. Problema Moldovei e parcelarea excesivă a agriculturii. Nu există cooperative care să unească mai mulți fermieri. Fiecare vrea să aibă „al meu”, dar asta este foarte scump. Letonia este un foarte bun exemplu în ceea ce privește logica cooperării, modul în care funcționează agențiile și structurile

statului, cum să formați aceste platforme de dialog, sistemul de lobby, cum să îmbinați interesul național cu normele UE. Suntem două țări mici, avem aceleași sisteme și abordări. Este mai simplu să învățați de la noi decât de la Polonia sau Ungaria, țări mai mari și cu sisteme ce diferă un pic. De acolo trebuie să luați selectiv.

cei din industrie trebuie să colaboreze pentru a face front comun. Este un proces complicat și greu, căruia ministerul de profil nu îi va putea face față de sine stătător. Trebuie să existe organizații de profil active și un dialog între industrie și minister, dar interesul trebuie să vină de jos. Este important să înțelegeți că subvențiile, oferite de Uniunea Europeană, nu vă vor scuti de concurența și lupta pentru piața de desfacere.

Noi am trecut deja prin asta. Dar acesta a fost prețel reformelor care, în pofida acestor lacune, ne-a făcut să ne mișcăm mai repede și să avem o economie puternică. Astăzi, în Letonia, exporturile din domeniul agricol sunt pe al doilea loc după produsele forestiere. Cerealele sunt exportate în țările arabe, iar lactatele - în Rusia și în alte țări din Est.

Cine scrie proiectele: fermierul sau consultantul?

Există două niveluri ale sistemului de consultanță. Statul trebuie să creeze un serviciu consultativ care, la nivel local, transmite informațiile de bază: cum să completezi corect formularele pentru subvenții, cum să faci un business-plan sau dosarul pentru proiectele europene - informații minime, căci nu toți au terminat o universitate sau un colegiu. Al doilea nivel sunt consultanții specializați. Dacă vrei să faci o fabrică de vinuri sau de gemuri, e nevoie de consultanții privați, specializați pe domeniul mai înguste. Ambele niveluri trebuie să se dezvolte, iar fermierul să poată alege. Dacă-i convine consultanța oferită de autorități, optează pentru ea, fiindcă 90% din muncă e contabilitate... Eu, totuși, dacă aș fi fermier și aș vrea să-mi construiesc o fermă de la zero, aș apela la consultanții privați. Este o investiție mare, e vorba de secretul afacerii, nu vreau ca angajații instituției publice să aibă acces la aceste date. Dar dacă fermierii aleg să meargă la consultanții privați, mai ieftin este să-i plătești pentru volumul de lucru, pentru scrierea proiectului, indiferent de rezultat, decât să plătești un anumit procent din suma investiției. Aceasta, într-un final, te va costa mai scump.

Tinerii sunt invitați la cea de-a treia ediție a școlii de vară „Europa la tine acasă”

Delegația Uniunii Europene anunță înscrierea la cea de-a treia ediție a școlii de vară „Europa la tine acasă”, dedicată dezvoltării rețelei de Eurocluburi în Moldova. Agenda școlii - care va avea loc în perioada 22-25 iulie și va găzdui 25 de tineri - prevede ateliere de lucru, dezbateri, cluburi de discuții dedicate mai multor subiecte de interes pentru tineri. Tinerii vor discuta despre instrumentele UE dedicate dezvoltării tinerilor din Moldova și din țările Parteneriatului Estic, șansele de studii în UE și programele de schimb de studenți. De asemenea, beneficiarii școlii de vară vor fi implicați în activități de team building, cu scopul de a consolida relațiile de prietenie și de colaborare între membrii Eurocluburilor existente și de a fortifica rețeaua de Eurocluburi din Moldova.

Participanții la școala de vară „Europa la tine acasă” vor fi selectați în baza unui concurs public. Tinerii trebuie să aibă vârsta cuprinsă între 16-23 de ani; să manifeste entuziasm, energie și abilități de lider; să cunoască limba engleză la nivel începător sau mediu. Dosarul - compus din o scrisoare de motivare și un CV în formatul Europass (descărcați <https://europass.cedefop.europa.eu/ro/documents/curriculum-vitae/templates-instructions>) trebuie expediat la adresa mariana.ursu@bdr.md, cu subiectul „Candidat școala de vara, (nume) (prenume)”. Data limită de depunere a dosarelor este 13 iulie.

Evenimentul de lansare a Centrului de Informare Europeană din Taraclia. Foto: Lilia Zaharia

Ministrul bulgar de Externe, Kristian Vigenin

Vitalii Ivanov

Maria Ciuhanskaia

Alexei Basiul

Factologia contra scepticismului

La Taraclia a fost inaugurat Centrul de Informare Europeană

Odată cu semnarea Acordului de Asociere, Republica Moldova este mai aproape de marea familie europeană. Iar de la începutul lui iunie, și locuitorii din sudul republicii vor cunoaște mai multe despre procesul de integrare europeană a țării noastre. Se va întâmpla datorită Centrului de Informare Europeană, deschis în cadrul Universității de Stat „Grigore Țamblac” din orașul Taraclia.

Lilia Zaharia,
Asociația Presei Independente

Taraclia nu face parte din localitățile „euro-optimiste” ale Moldovei, dar subiectul apropierea țării noastre de Uniunea Europeană nu lasă indiferent pe nimeni. „E bine că vom pleca fără probleme în mai multe țări, însă noi suntem prea săraci ca să fim primiți în ma-

rea familie europeană”, îmi spune râspicat Vitalii Ivanov, absolvent al Universității din Taraclia. Convins că singurul beneficiu al parcursului european al țării este liberalizarea regimului de vize, tânărul admite, totuși, că sunt încă multe lucruri pe care nu le știe despre Europa. De aceea, adaugă el, autoritățile ar trebui să meargă din poartă-n poartă pentru a explica importanța integrării europene...

Și în stânga Nistrului se discută despre integrarea europeană. Alexei Basiul din Cocieri, Dubăsari, consideră că „oficialii de la Chișinău ar trebui să meargă prin localități, să le vorbească oamenilor despre Uniunea Europeană și despre planurile Moldovei”. În opinia lui, doar informarea obiectivă despre UE va convinge populația pesimistă că drumul pe care trebuie să-l urmeze Moldova este cel îndreptat spre Europa. Altminteri... „La noi, se simte mai mult presiunea ce vine

din partea Rusiei asupra țării noastre. Iar oamenii sunt ademiniți prin diverse șiretlicuri să nu aleagă drumul european”, ne mărturisește Alexei Basiul.

Bulgaria vede Moldova în Europa

Centrul de Informare Europeană din Taraclia e dotat cu mai multe calculatoare cu acces la Internet și cu literatură de specialitate în limba bulgară. Echiparea acestuia a costat circa 5000 de euro, asistență financiară acordată de Guvernul Bulgariei.

Maria Ciuhanskaia, profesoară la Universitatea din Taraclia, crede că noul centru va îmbunătăți percepția față de Europa și de integrarea europeană a Moldovei în sudul republicii. „Vom avea multe beneficii odată cu semnarea Acordului de Asociere, însă oamenii trebuie să știe în detalii care sunt

ele. Omul informat e mai puternic, nu poate fi mințit și manipulat. Sper ca la Centrul de Informare Europeană să găsim materiale utile privind provocările ce ne așteaptă, dar și să aflăm despre experiența altor țări în perioada de pre-aderare”, susține profesoara.

Prezent la inaugurarea Centrului, ministrul bulgar de Externe, Kristian Vigenin, a confirmat importanța informării populației pentru susținerea cursului european. „Cetățenii trebuie să cunoască mai multe despre prioritățile pe care le are UE în raport cu țări precum Moldova. Doar așa oamenii de aici se vor convinge că locul Moldovei este în Europa. Personal, cred că este nevoie de mai multă informație despre Uniunea Europeană - informație veridică, nu propagandă, despre beneficiile și posibilitățile oferite de integrare”, a declarat ministrul de Externe al Bulgariei.

În semn de susținere a parcursului european al Republicii Moldova

Societatea civilă a lansat Platforma „Pentru Europa”

Peste 50 de organizații neguvernamentale, platforme civice și fundații au semnat o declarație publică de susținere a parcursului european al Republicii Moldova. De asemenea, a fost lansată Platforma „Pentru Europa”, deschisă pentru toți cei care împărtășesc valorile și idealurile europene.

Autorii declarației au menționat că acțiunea lor vine să susțină nu un anumit partid politic, ci ideea parcursului european, care va conduce la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor Moldovei.

Reprezentanții societății civile au salutat semnarea Acordului de Asociere și au cerut autorităților să depună toate eforturile pentru a obține statutul de țară candidat la aderare pentru Moldova. „Atingerea obiectivului de țară candidat reprezintă confluența eforturilor tuturor forțelor politice, sociale, economice și culturale, ale întregii so-

cietăți”, a spus Sorin Mereacre, președintele Fundației Est-Europene. „Considerăm prioritară accelerarea reformelor pentru consolidarea statului de drept, asigurarea supremației legii, combaterea corupției, promovarea pluralismului politic și a alegerilor libere, respectarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, sporirea siguranței perso-

nei și familiei, edificarea unei societăți tolerante, asigurarea stabilității și dezvoltării economice durabile”, a adăugat el.

Potrivit lui Eugen Roșcovanu, președintele Asociației Micului Business, declarația este foarte importantă și pentru mediul de afaceri din Moldova, care abia așteaptă reducerea birocrăției, a corupției și a

nepotismului, ca urmare a implementării reformelor și a reglementărilor europene ce rezultă din Acordul de Asociere cu UE.

În declarație se menționează că semnatarii acestuia vor susține efortul instituțiilor publice, al organizațiilor neguvernamentale și al altor actori din societate întru atingerea obiectivului european, și vor monitoriza realizarea de către autorități a angajamentelor asumate în baza Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană.

Platforma „Pentru Europa” a fost creată pentru consolidarea opțiunii de integrare europeană și de dez-

voltare democratică a Republicii Moldova. Platforma va contribui la promovarea valorilor europene, a beneficiilor economice, sociale, democratice și politice ale parcursului european. „Chemăm mass-media, societatea civilă, autoritățile publice să se implice activ în promovarea integrării europene a Republicii Moldova și în informarea oamenilor despre avantajele și provocările parcursului european. Chemăm la consolidarea în jurul unei idei naționale: pregătirea țării pentru aderarea la Uniunea Europeană!”, se mai spune în declarație.

(L. Z.)

Europa este pentru fiecare

Atunci când am lansat „Obiectiv European”, unul dintre scopurile pe care ni le-am propus a fost să alungăm de pe „ogoarele” moldovenilor numeroasele „sperietori” născute de opoziției parcursului de euro-integrare a țării. Știam că nu va fi ușor, dar mai știam că adevărul - care, în cazul unei publicații, înseamnă informație veridică, obiectivă și bine argumentată - va triumfa.

Este adevărat că, în acest răstimp, nu o dată ne-am prins la gândul că în Moldova miturile despre Uniunea Europeană sunt aidoma balaurului din poveste - tai un cap și cresc altele două la loc. Noi însă nu ne dăm bătăuți, iar convingerea că ne facem

bine treaba ne este întărită de citirii noastre, care ne scriu despre îngrijorările ce-i frământă și ne roagă să le risipim temerile. O facem cu plăcere, și în această ediție de „Obiectiv European”.

Vă îndemnăm, totodată, să nu ezitați și să întrebați despre Europa. O puteți face prin intermediul ziarelor partenere sau scriindu-ne direct la Asociația Presei Independente: str. Romană 2/2, etaj 1, mun. Chișinău.

Balaurul este puternic și feros doar atâta timp cât îl hrănești cu frică.

Echipea editorială

Foto: voxeurop.eu

Va trebui să renunț la una din cetățenii?

Diriginta clasei în care învață fiul meu mi-a spus, la ultima adunare cu părinții că, dacă Moldova se integrează în Europa, va trebui să renunțăm fie la cetățenia moldovenească, fie la cea bulgară, pe care o dețin de câțiva ani. Este adevărat? De ce să mă oblighe Europa să renunț la o cetățenie?

Angela Tătaru,
mun. Chișinău

Este total greșit și ar trebui să-i spuneți doamnei învățătoare să se informeze, cel puțin, în internet la acest subiect. În Uniunea Europeană, ca și în restul lumii, fiecare țară are propriile legi cu referire la cetățenie și e de competența fiecărui stat să stabilească modalitatea de oferire sau de retragere a cetățeniei.

Respectiv, nimeni nu îi poate indica Bulgariei sau României - țări care au oferit cele mai multe cetățenii duble pentru cetățenii Republicii Moldova - cum să-și aplice politicile în acest domeniu. Aici, legislația comunitară a Uniunii Europene nu se află deasupra celei naționale și aceasta este încă o dovadă a faptului că, fiind membre ale UE, țările își păstrează dreptul suveran de a decide de sine stătător în subiecte specifice de interes național.

Tradițional, o persoană obține cetățenia unui stat prin naștere, căsătorie, redobândire sau naturalizare.

Dar sunt și țări, precum Austria sau Cipru, care acordă cetățenie de investiții monetare în țara lor. Sau țări ca Spania care, la modul general, nu acceptă dubla cetățenie, însă fac anumite excepții pentru personalități notorii sau celebrițiți din viața științifică ori cea culturală. Pierderea automată a cetățeniei unei țări survine doar atunci când deveniți cetățeanul unui stat care apriori nu acceptă cetățenia dublă: exemplu, Olanda.

Țările europene care permit cetățenia dublă sunt Belgia, Cipru, Marea Britanie, Elveția, Grecia, Franța, Finlanda, Italia, Irlanda, Malta, Ungaria, Islanda, Suedia, Slovenia, România, Portugalia. Nu este acceptată cetățenia dublă în Austria, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Letonia, Lituania, Olanda, Norvegia, Slovacia. Germania și Spania o acordă în anumite condiții. Nu există însă o regulă unică, fiecare țară având o abordare individuală!

Dubla cetățenie presupune avantaje, dar și anumite angajamente. Să nu uităm, bunăoară, că cetățenia dublă sau multiplă este un statut prin care o persoană este tratată ca un cetățean sub legile mai multor state. Respectiv, sunteți obligat să respectați legile tuturor statelor, al căror cetățean sunteți.

Verde: țările ce recunosc cetățenia dublă sau multiplă; roșu - țările care o interzic

Europenii ne vor ajuta doar dacă vom plăti cotizații la bugetul UE?

Săptămâna trecută, la piața din centrul raional, niște tineri în haine roșii au încercat să mă convingă că drumul Moldovei nu este în Europa, ci spre Uniunea Vamală. Îmi spuneau că, după semnarea Acordului, va trebui să plătim milioane de lei în bugetul european, ca să primim la rândul nostru ajutor. Eu nu prea i-am crezut, dar mărturisesc că m-au pus pe gânduri: de unde, din sărăcia noastră, să mai plătim cotizații și Uniunii Europene?!

Vasile Apreutesei,
raionul Anenii Noi

Este o afirmație absolut eronată. Republica Moldova nu este membră a UE, drept urmare, nu este obligată să vină cu contribuții la bugetul comunitar și nici nu o va face. Asistența oferită de UE este determinată de nivelul de corespundere principiilor democratice și statului de drept, economiei de piață și transparenței guvernării. Adevărul pe care l-au tăgăduit tinerii în haine roșii este că, de facto, Moldova a fost unul dintre principalii beneficiari ai asistenței din Politica Europeană de Vecinătate. Asistența bilaterală oferită în anii 2007-2013 a depășit suma de 560 milioane de euro și este preconizată să crească pentru perioada 2014-2020. Astfel,

pe cap de locuitor, Moldova este cel mai mare recipient din lume al asistenței Uniunii Europene.

Rezultatele acestui sprijin sunt la vedere și drumurile naționale reabilitate sunt doar unul dintre exemple. Acum, pentru a pune în aplicare Acordul de Asociere, Europa ne oferă un nou suport financiar - un program excepțional în valoare de 30 de milioane de euro, care să ajute companiile în ajustarea la regulile Zonei de Liber Schimb și facilitarea integrării țării pe piața UE. Totodată, Europa sprijină agenții economice din Moldova angajați în procesul de modernizare, prin oferirea accesului la granturi și credite ieftine.

Moldova o să rămână fără oameni?!

Am auzit că, în cele două luni de când putem călători fără vize, frontiera spre Europa a fost trecută de aproape 100 de mii de oameni. Eu mă bucur că avem libertatea de a călători. Dar, totuși, parcă mă îngrijorează această tendință de depopulare a Moldovei. Mă tem și de schimbările ce vor marca domeniul medicamentelor, prin integrarea la UE. Ce va fi și ce vom face?

Ioana Stratulat,
profesoară, raionul Orhei

Nu libertatea de a călători este cea care provoacă depopularea

țării, ci starea precară a economiei și lipsa locurilor de muncă. De facto, acest proces a început încă în anul 2000, fluxurile masive de emigrări înregistrându-se în perioada 2001-2009. Conform sursei oficiale ale Biroului Național de Statistică, apogeul emigrărilor anuale a fost înregistrat în 2003, cifra maximă fiind de 7376 de persoane pe an. Dimpotrivă, emigrările din Moldova au scăzut substanțial în ultimii patru ani. În 2010 au fost înregistrate 4714 persoane care au părăsit țara, iar în 2013 - doar 2585. Așadar, libertatea de a pleca le va garanta oamenilor și libertatea de a reveni, fără teamă, acasă.

Cât privește impactul negativ al Acordului de Asociere

asupra sectorului farmaceutic, și aici temerile dumneavoastră sunt nefondate. Medicamentele care au fost și sunt deja înregistrate și comercializate pe teritoriul republicii până la intrarea în vigoare a Acordului nu vor dispărea de pe rafturile farmaciilor. Astfel, în Acordul de Asociere (pct. 4 din art. 315, Protecția datelor prezentate pentru obținerea unei autorizații de introducere pe piață a unui medicament) prevede următoarele: „Dispozițiile prezentului articol (art. 315) nu vor avea efect retroactiv. Prin urmare, acestea nu vor afecta comercializarea medicamentelor autorizate înainte de intrarea în vigoare a Acordului”.

